

שאלה: כבר כמה שנים שיש לי מנהג לבקר קברו של ר' שמעון בר יוחאי במירון בל"ג בעומר. יש לי חבר שהוא "מתנגד" ולועג לכך. הוא אומר שאין תועלת בכך אלא אם כן אלך בדרכי ר' שמעון בר יוחאי. איך אפשר? ר' שמעון היה קדוש עליון! ואני אדם פשוט. מה אתה מציע.

תשובה: ודאי כי אפילו מול אישי חז"ל אחרים, ר' שמעון היה נעלה ומרומם מהם. הנה עדותו של רבו, ר' עקיבא, שאמר לו: "דייך, שאני ובוראך מכירים את כוחך" (ירושלמי, סנהדרין פ"א ה"ב). והוא היה היחיד שידע לדרוש טעמי המצוות, ולפסוק על פיהם, מה ששאר אישי חז"ל לא היו בקיאים בכך.

אבל יש דברים פשוטים שיכולים אנו לשמוע עצותיו ולקיים. הוא התנגד מאד ליציאת יהודים מארץ ישראל לחוץ לארץ. נמסר בגמרא אודות תחילת מגילת רות: "וכן היה ר"ש בן יוחאי אומר: אלימלך מחלון וכליון גדולי הדור היו ופרנסי הדור היו. ומפני מה נענשו? [שהם מתו]. מפני שיצאו מארץ לחוצה לארץ (בבא בתרא צא ע"ב). זאת אומרת, למרות שיצאו רק מפני הרעב, והתכוונו לחזורכעבור שנות הרעב, לא עמדה להם זכותם.

וכן מצאנו במדרש שמות רבה (נב): "מעשה בתלמיד אחד של ר"ש בן יוחאי שיצא חוצה לארץ ובא עשיר. והיו התלמידים רואים אותו ומקנאים בו, והיו מבקשים הם [גם כן] לצאת לחוצה לארץ. וידע ר' שמעון והוציאם לבקעה אחת של פני מירון. ונתפלל ואמר 'בקעה, בקעה. [הת]מלאי דינרי זהב!'. התחילה מושכת דינרי זהב לפניהם. אמר להם 'אם זהב אתם מבקשים? הרי זהב. טלו לכם. אלא הִיו יודעים, כל מי שהוא נוטל עכשיו חלקו של עולם הבא הוא נוטל, שאין מתן שכר התורה אלא לעולם הבא'."

הרי שר' שמעון התנגד לחלוטין ליציאה לחוץ לארץ. שהרי במה מדובר? לא שיצאו לקבוע דירתם בחו"ל אלא לצאת לזמן מסוים בלבד. שהרי אותו תלמיד גם יצא, הרויח מה שהרויח וחזר ארצה. ובכן מה ההתנגדות הגדולה של ר' שמעון לכך? אלא כל יום ויום שהאדם נטש קדושת הארץ, הפנה אליה עורף, ויצא לארצות נָכָר, הוא בזיון למעלת קדושת הארץ. "וימאסו בארץ חמדה". מצאו מקום אחר נחמד ממנה.

לכן אני אומר לך, אם תכננת לצאת לחו"ל לטיול, או להנפש שם, או לכל דבר שאינו לצורך כדברי הרמב"ם (הלכות מלכים פרק חמישי), אל תצפה שתלך לקברו של ר' שמעון ובזה השגת מעלה וקדושה.